

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216209070
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Tischlerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2216209070.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Tischlerovej a členov senátu Mgr. Lucie Mizerovej a JUDr. Petra Dumana, v právnej veci žalobcu: Občianske združenie Budúcnosť obce VD-NU, so sídlom Vinohradnícka 697/22, Veľké Dvorníky, IČO: 45 792 810, zastúpeného splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek, s.r.o., so sídlom Hollého 20, Hlohovec, IČO: 47 256 371, proti žalovaným: 1/ Obec Veľké Dvorníky, so sídlom Hlavná ulica 190/16, Veľké Dvorníky, IČO: 00305375, zastúpený advokátkou: Mgr. Eva Gulyášová, so sídlom Alžbetínske námestie 328, Dunajská Streda, 2/ EKOM PLUS, s.r.o., so sídlom Kračanská cesta 785/41, Dunajská Streda, IČO: 36 236 403, 3/ M.E.R. s.r.o., so sídlom Gorkého 3, Bratislava, IČO: 47 600 977, 4/ NEA-PLAST EU, s.r.o., so sídlom Kračanská cesta 5943/40, Dunajská Streda, IČO: 46 521 241, 5/ A. B. C. - D., E. F. G. C. XXXX/XX, H. E., A.: XX XXX XXX, žalovaní 2/, 4/, 5/ zastúpení splnomocnencom: zselinszky s. r. o., so sídlom Laurinská 3, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 869 007, o určenie neplatnosti právnych úkonov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 25. októbra 2022 č. k. 15C/164/2016-557, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol, výrokom II. priznal žalovaným 1/, 2/, 4/ a 5/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % a výrokom III. žalovanému 3/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 42c ods. 1, 2 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, § 150 ods. 1, § 157 ods. 1, 2, § 161 ods. 1 až 3, § 191 ods. 1, 2, § 470 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Vecne dôvodil, že žalobca sa žalobou zo dňa 6.6.2016 domáhal voči žalovaným 1/ až 5/ určenia neplatnosti právnych úkonov, a to: kúpnej zmluvy zo dňa 23.4.2013 uzatvorenej medzi žalovanými 1/ a 2/, zámennej zmluvy zo dňa 22.6.2015 uzatvorenej medzi žalovanými 2/ a 3/, zámennej zmluvy zo dňa 31.7.2015 uzatvorenej medzi žalovanými 3/ a 4/ a zámennej zmluvy zo dňa 8.7.2015 uzatvorenej medzi žalovanými 3/ a 4/ (správne 5/) s odôvodnením, že žalobca je občianskym združením vykonávajúci svoju činnosť v Obci D. H. a jeho účelom je zabezpečiť lepšie životné podmienky pre občanov obce a hájiť záujmy obce. Žalobca poukázal na to, že žalovaný 1/ previedol na žalovaného 2/ kúpnu zmluvou zo dňa 22.4.2013, (vklad povolený Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálny odbor pod č. V-2196/13) nehnuteľnosti v katastrálnom území D. H.. Predmetom tejto kúpnej zmluvy sú nasledovné nehnuteľnosti: spoluvlastnícky podiel v 8667/60012-ine na nehnuteľnostiach v katastrálnom území D. H., vedených na

LV č. XXX, parcely registra „E“ parcela č. 167/201 - orná pôda vo výmere 1031 m², parcela č. 167/202 - orná pôda vo výmere 19301 m², parcela č. 168/101 - orná pôda vo výmere 666 m², parcela č. 168/102 - orná pôda vo výmere 9250 m², parcela č. 169/101 - orná pôda vo výmere 100 m²; spoluvlastnícky podiel v 4/20-ine na nehnuteľnostiach v katastrálnom území D. H., vedených na LV č. XXX parcely registra „E“ parcela č. 293/1 - orná pôda vo výmere 633 m², parcela č. 294/1 - orná pôda vo výmere 16868 m²; spoluvlastnícky podiel v 1/2-ine na nehnuteľnostiach v katastrálnom území D. H., vedených na LV č. XXX parcely registra „E“ parcela č. 346/11 - ostatné plochy vo výmere 532 m²; spoluvlastnícky podiel v 1/2-ine na nehnuteľnostiach v katastrálnom území D. H., vedených na LV č. XXX parcely registra „E“ parcela č. 346/18 - ostatné plochy vo výmere 247 m²; spoluvlastnícky podiel v 6/30-ine na nehnuteľnostiach v katastrálnom území D. H., vedených na LV č. XXX parcely registra „E“ parcela č. 294/3 - orná pôda vo výmere 17505 m²; spoluvlastnícky podiel v 21/60-ine na nehnuteľnostiach v katastrálnom území D. H., vedených na LV č. XXX parcely registra „E“ parcela č. 195/2 - orná pôda vo výmere 5492 m², parcela č. 196/2 - trvalé trávne porasty vo výmere 385 m², parcela č. 197/2 - orná pôda vo výmere 6060 m²; nehnuteľnosti v katastrálnom území D. H., vedené na LV č. XXX parcely registra „E“ parcela č. 167/501 - orná pôda vo výmere 85 m², parcela č. 167/502 - orná pôda vo výmere 2095 m²; spoluvlastnícky podiel v 8667/60012-ine na nehnuteľnostiach v katastrálnom území D. H., vedených na LV č. XXXX parcely registra „E“ parcela č. 169/102 - orná pôda vo výmere 23616 m²; nehnuteľnosti v katastrálnom území D. H. vedených na LV č. XXX parcely registra „E“ parcela č. 177/2 - orná pôda vo výmere 17505 m²; spoluvlastnícky podiel v 1/3-ine na nehnuteľnostiach v katastrálnom území D. H. vedených na LV č. XXX parcely registra „E“ parcela č. 345/8 - orná pôda vo výmere 21271 m².

4. Žalobca uviedol, že v čl. V kúpnej zmluvy je uvedené, že: „predmet kúpy uvedený v čl. I. tejto zmluvy sa prevádza bez tíarch a obmedzení ako aj práv tretích osôb“. Poukázal na to, že predaj pozemkov bol schválený Obecným zastupiteľstvom D. H. dňa 27.2.2013 uznesením číslo PL-1/5/2013. V predmetnom uznesení je uvedené, že: „Obecné zastupiteľstvo D. H. schvaľuje odpredaj 4,5 ha ornej pôdy firme EKOM PLUS s.r.o. Dunajská Streda, IČO: 36 236 403, DIČ: 2020197476, za cenu podľa bonity pôdy“. Účel predaja je spoločné podnikanie na 4,5 ha ornej pôdy a zároveň schvaľuje vrátenie 3,5 ha ornej pôdy, ak sa spoločné podnikanie do troch rokov neuskutoční. Poukázal na to, že výška kúpnej ceny nie je stanovená podľa ustanovenia § 9a ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obci v znení neskorších predpisov, pričom stanovenie všeobecnej hodnoty majetku obce pri priamom predaji nesmie byť v deň schválenia prevodu obecným zastupiteľstvom staršie ako 6 mesiacov. Na základe uvedeného tvrdil, že nebolo dodržané ust. § 9a ods. 1 zákona o majetku obcí. Žalobca mal za to, že uvedená zmluva je absolútne neplatná, nakoľko nebolo prijaté uznesenie, ktoré zákon požaduje na účinný prevod majetku vo vlastníctve obce a z toho dôvodu ide o absolútne neplatný právny úkon.

5. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že vo veci rozhodol rozsudkom pod sp. zn. 15C/164/2015 zo dňa 29.1.2019 (v poradí prvým), ktorým žalobu zamietol, jednak z dôvodu absencie preukázania aktívnej legitímácie žalobcu, a jednak z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu žalobcu vo veci samej. Voči tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie z dôvodu porušenia ustanovenia § 110 ods. 1 a § 178 ods. 1 CSP. Žalobca v konaní mal dvoch právnych zástupcov, pričom súd konal a doručoval súdne písomnosti jednému z nich, čím bolo znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Splnomocnenie právneho zástupcu žalovaného Marko s. r. o. bolo doručené osobne na súd dňa 28.12.2016, fyzicky založené do spisu až 29.3.2019 ako príloha k odvolaniu voči rozsudku zo dňa 29.1.2019. Súd vykonal nápravu, dodatočne doručil Marko s. r. o. súdne písomnosti. Povinnosťou súdu prvej inštancii bolo riadiť sa právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle uznesenia sp. zn. 11Co/180/2019-207 zo dňa 30.4.2020, mal vykonať výsluch právneho žalobcu AK Marco s. r. o, čo bolo nemožné, lebo už nezastupuje žalobcu. Žalobca vypovedal plnú moc obidvom svojim pôvodným právnym zástupcom. Dňa 15.6.2021 si zvolil ďalšieho v poradí tretieho, ktorý žiadal dlhšiu lehotu na študovanie spisu.

6. Dňa 3.11.2021 podal žalobca návrh na pripustenie zmeny žaloby v nasledujúcom v znení:
„I. Kúpna zmluva povolená Okresným úradom v Dunajskej Strede, katastrálnym odborom uzavretá medzi žalovaným v I. rade a žalovaným v II. rade dňa 23.4.2013, ktorá bola povolená pod č. V-2196/2013 právoplatnej dňa 25.4.2013 je neplatná.
II. Zámenná zmluva povolená Okresným úradom v Dunajskej Strede, katastrálnym odborom uzavretá medzi žalovaným v II. rade a žalovaným v III. rade dňa 22.6.2015, ktorá bola povolená pod č. V-3963/2015 právoplatnej dňa 29.6.2015 je neplatná.“

III. Zámenná zmluva povolená Okresným úradom v Dunajskej Strede, katastrálnym odborom uzavretá medzi žalovaným v III. rade a žalovaným v IV. rade dňa 31.7.2015, ktorá bola povolená pod č. V-4990/2015 právoplatnej dňa 30.7.2015 je neplatná.

IV. Zámenná zmluva povolená Okresným úradom v Dunajskej Strede, katastrálnym odborom uzavretá medzi žalovaným v III. rade a žalovaným v V. rade dňa 8.7.2015, ktorá bola povolená pod č. V-4662/2015 právoplatnej dňa 9.7.2015 je neplatná.

V. Kúpna zmluva povolená Okresným úradom v Dunajskej Strede, katastrálnym odborom uzavretá medzi žalovaným v III. rade a žalovaným v VI. rade, ktorá bola povolená pod č. V-7856/15 právoplatnej dňa 5.1.2016 je neplatná.

VI. Kúpna zmluva povolená Okresným úradom v Dunajskej Strede, katastrálnym odborom uzavretá medzi žalovaným v VI. rade a žalovaným v VIII. rade, ktorá bola povolená pod č. V-1495/2017 právoplatnej dňa 3.3.2017 je neplatná.

VII. Kúpna zmluva povolená Okresným úradom v Dunajskej Strede, katastrálnym odborom uzavretá medzi žalovaným v VI. rade a žalovaným v X. rade, ktorá bola povolená pod č. V-7454/2019 právoplatnej dňa 19.2.2020 je neplatná.

VIII. Kúpna zmluva povolená Okresným úradom v Dunajskej Strede, katastrálnym odborom uzavretá medzi žalovaným v IV. rade a žalovaným v IX. rade, ktorá bola povolená pod č. V-3954/2021 právoplatnej dňa 15.6.2021 je neplatná.

IX. Kúpna zmluva povolená Okresným úradom v Dunajskej Strede, katastrálnym odborom uzavretá medzi žalovaným v V. rade a žalovaným v VII. rade, ktorá bola povolená pod č. V-926/2016 právoplatnej dňa 12.4.2016 je neplatná.

X. Súd určuje, že vlastníkom nehnuteľnosti v katastrálnom území D. H., obec D. H., okres Dunajská Streda, parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu ako pozemok- parc.č. 167/501 - orná pôda vo výmere 85 m², parc.č. 167/502 - orná pôda vo výmere 369 m²; nehnuteľnosti v katastrálnom území D. H., obec D. H., okres Dunajská Streda, parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape ako pozemok - parc. č. 446 - orná pôda o výmere 6817 m², parc. č. 452 - orná pôda o výmere 2445 m², parc. č. 607 - orná pôda o výmere 2500 m², parc. č. 920 - orná pôda o výmere 4835 m², parc. č. 818 - orná pôda o výmere 6867 m², parc. č. 506/21 - ostatná plocha o výmere 24 m², parc. č. 506/23 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 9 m², parc. č. 528 - orná pôda o výmere 4142 m², parc. č. 506/1 - orná pôda o výmere 489 m², parc. č. 506/2 - orná pôda o výmere 347 m², parc. č. 506/3 - orná pôda o výmere 347 m², parc. č. 506/4 - orná pôda o výmere 347 m², parc. č. 506/5 - orná pôda o výmere 347 m², parc. č. 506/6 - orná pôda o výmere 347 m², parc. č. 506/7 - orná pôda o výmere 347 m², parc. č. 506/8 - orná pôda o výmere 347 m², parc. č. 506/9 - orná pôda o výmere 242 m², parc. č. 506/10 - orná pôda o výmere 318 m², parc. č. 506/11 - orná pôda o výmere 365 m², parc. č. 506/12 - orná pôda o výmere 233 m², parc. č. 506/13 - orná pôda o výmere 387 m², parc. č. 506/14 - orná pôda o výmere 371 m², parc. č. 506/15 - orná pôda o výmere 335 m², parc. č. 506/16 - orná pôda o výmere 335 m², parc. č. 506/17 - orná pôda o výmere 335 m², parc. č. 506/18 - orná pôda o výmere 164 m², parc. č. 506/19 - orná pôda o výmere 549 m², parc. č. 506/34 - orná pôda o výmere 29 m², parc. č. 506/35 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/36 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/37 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/38 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/39 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/40 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/41 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/42 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/43 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/44 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/45 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/46 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/47 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/48 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/49 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/50 - orná pôda o výmere 49 m², parc. č. 506/51 - orná pôda o výmere 201 m², parc. č. 506/52 - orná pôda o výmere 173 m², parc. č. 506/53 - orná pôda o výmere 49 m², parc. č. 506/54 - orná pôda o výmere 201 m², parc. č. 506/55 - orná pôda o výmere 51 m², parc. č. 506/56 - orná pôda o výmere 351 m², parc. č. 506/57 - orná pôda o výmere 51 m², parc. č. 506/58 - orná pôda o výmere 351 m², parc. č. 506/59 - orná pôda o výmere 165 m², parc. č. 506/60 - orná pôda o výmere 51 m², parc. č. 506/61 - orná pôda o výmere 203 m², parc. č. 506/62 - orná pôda o výmere 49 m², parc. č. 506/63 - orná pôda o výmere 201 m², parc. č. 506/64 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/65 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/66 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/67 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/68 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/69 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/70 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/71 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/72 - orná pôda o výmere 28 m², parc. č. 506/73 - orná pôda o výmere 285 m², parc. č. 506/74 - orná pôda o výmere 165 m², parc. č. 506/75 - orná pôda o výmere 49 m², parc. č. 506/76 - orná pôda o výmere 201 m², parc. č. 506/77 - orná pôda o výmere 49 m², parc. č. 506/78 - orná pôda o výmere 201 m², parc. č. 506/79 - orná pôda o výmere 42 m², parc. č. 506/80 - orná pôda

o výmere 293 m²; spoluvlastnícky podiel v 8667/60012 na nehnuteľnostiach v katastrálnom území D. H., obec D. H., okres Dunajská Streda, parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu ako pozemok - parc.č. 167/201 - orná pôda vo výmere 1031 m², parc.č. 168/101 - orná pôda vo výmere 666 m², parc.č. 169/101 - orná pôda vo výmere 100 m², je žalovaný v I. rade.“

7. V ten istý deň 15.6.2021 podal aj návrh na pripustenie do konania ďalších subjektov na strane žalovaných, a to: „žalovaného v VI. rade: I. C. J. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. L. XXX/XX, D. H., žalovaného v VII. rade: Západoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Čulenova 6, Bratislava, IČO: 36361518, žalovaného v VIII. rade: K. M. C., J. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, H. E., žalovaného v IX. rade: DRD STAV s. r. o., so sídlom Rényška 5323/45, Dunajská Streda, IČO: 53306074, žalovaného v X. rade: G. G. H., J. H., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom N. J. XXX/XX, D. H..“

8. Dňa 21.4.2022 súd prvej inštancie uznesením č.k. 15C/164/2016-470 rozhodol o zmene petitu žaloby, ktorú zamietol a nepripustil vstup do konania ďalších subjektov na strane žalovaných.

9. Súd prvej inštancie uviedol, že predmetom tohto sporu je určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a zámenných zmlúv, predmetom ktorých je prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastrálnom území D. H., ktoré sú vyšpecifikované v ods. 1 rozsudku. Ide o kúpnu zmluvu zo dňa 23.4.2013 uzatvorenú medzi žalovanými 1/ a 2/, zámennú zmluvu zo dňa 22.6.2015, ďalšiu zámennú zmluvu zo dňa 31.7.2015 a o zámennú zmluvu zo dňa 8.7.2015. V danom prípade súd nemal preukázanú aktívnu legitimáciu žalobcu. Aktívne legitimovaným subjektom na podanie žaloby je osoba, ktorá požaduje nenakladanie s vecami alebo právami resp. navrhuje určiť, že vymenované zmluvy považuje za absolútne neplatné, pričom z listinných dôkazov nevyplýva, že by nehnuteľnosti občianskemu združeniu patrili, že by malo v nich aspoň spoluvlastnícky podiel. Uvedené sporné nehnuteľnosti boli vo vlastníctve žalovaného 1/, teda nemohlo dôjsť k porušeniu vlastníckeho práva žalobcu, keďže tento s nehnuteľnosťami ani nikdy nedisponoval. Súd nemôže zasahovať do vlastníckych práv žalovaných, nakoľko tieto práva sú garantované Ústavou Slovenskej republiky. Žalobca v žalobe vo veci samej vymedzil ako rozhodujúci dôvod oprávnenia žiadať určenie neplatnosti daných zmlúv, a tým si odvodil aj svoj naliehavý právny záujem na žiadanom určení, že vystupuje ako občianske združenie vykonávajúce činnosť v obci D. H. a jeho účelom je zabezpečovať lepšie životné podmienky pre občanov obce a hájiť záujmy obce, čo nepreukázal, nekonkretizoval, ba ani zo stanov občianskeho združenia mu nevyplýva právo alebo povinnosť podávať žaloby vo vážnych veciach, ako sú vlastnícke vzťahy. Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) OSP teraz § 137 písm. c) CSP sa pritom viaže na konkrétnu žalobu a na preukázanie žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu.

10. Vzhľadom na túto skutočnosť súd prvej inštancie ako prvoradú otázku musel preskúmať aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu. Na to, aby sa niekto stal účastníkom, resp. stranou sporu stačí, aby podal žalobu, avšak musí preukázať, že je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu. Či však bude žalobca v spore úspešný závisí od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občiansko-procesnom práve užíva pojem vecná legitimácia. O nedostatok aktívnej vecnej legitimácie ide vtedy, ak žalobca o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia. V danom prípade žalobca po opakovaných výzvach súdu predložil dôkazy o zaregistrovaní Občianskeho združenia Budúcnosť obce VD-NÚ so sídlom Veľké Dvorníky, a to výpis z verejnej časti registra mimovládnych neziskových organizácií reg. č.: VVS/900/90-46687 z 28.4.2022 (čl. 491), predseda Občianskeho združenia je p. K. O., deň vzniku funkcie štatutárneho orgánu: 19.2.2016, identifikačné č. organizácie: 45792810, dátum vzniku zapisovanej osoby 16.9.2015.

11. Súd prvej inštancie následne venoval pozornosť procesnej podmienke určovacej žaloby týkajúcej sa preukázaniu naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. Naliehavý právny záujem vyžaduje aj žaloba o určení neplatnosti právneho úkonu, a to tak absolútnej, ako i relatívnej. Zákon trvá na tom, aby išlo o právny záujem naliehavý, ktorý je daný spravidla v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Právny záujem musí byť naliehavý v tom zmysle, že navrhovateľ v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou na začatie konania s daným petitom môže dosiahnuť

odstránenie spornosti práva alebo právnej neistoty. Záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá posúdenie, či podaný určovací návrh je vhodným (správne zvoleným a prípustným) procesným nástrojom ochrany jeho práva, či sa ním môže dosiahnuť odstránenie spornosti, alebo spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať ešte iné konanie. Určovacia žaloba spravidla nebude úspešná tam, kde možno žalovať priamo splnenie povinnosti. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je daný naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Strana sporu má naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa žalobou domáha, vtedy, ak v prípade, že súd jeho žalobe vyhovie, zmení sa jeho právne postavenie, resp. kde by bez požadovaného určenia bolo právo žalobcu ohrozené, alebo by sa jeho postavenie stalo neistým. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za to, že žalobca v danom prípade nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a to z dôvodu, že aj keby súd žalobe vyhovel, stav zápisu v katastri nehnuteľnosti by už nemohol reagovať na vyhovujúci rozsudok. Pri pozemkových úpravách dochádza k vytvoreniu nových pozemkov bez ohľadu na to, z koľkých pozemkov a akým spoluvlastníckym režimom boli tieto vytvorené. Tieto nové pozemky musia byť primerané, pričom vlastníctvo k nim sa nadobúda dňom právoplatnosti rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav alebo neskorším dňom určeným v rozhodnutí (zákon č. 330/2019 v neskoršom platnom znení). Tým, že pozemkové úpravy predstavujú originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva, je vlastníč pozemku získaného v pozemkových úpravách oprostý od právnej neistoty spojenej s prípadným vlastníctvom skorších vlastníkov. Súčasne by tomuto vlastníčkovi malo byť zrejmé jeho vlastníctvo aj na mieste samom, keďže výsledkom pozemkových úprav je nielen nové katastrálne mapovanie, ale i zameranie nových pozemkov v teréne. V dôsledku pozemkových úprav dochádza tiež k zániku pozemkov registra „E“, teda pozemkov evidovaných na mape určeného operátu v obvode pozemkových úprav. Zápisom rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav a rozdeľovacieho plánu vo forme geometrického plánu alebo obnovy katastrálneho operátu novým mapovaním do katastra nehnuteľností záznamom, sa totiž všetky pozemky evidujú na dotknutom území len ako parcely registra „C“, t. j. zobrazujúce sa na katastrálnej mape. Všetky vyššie uvedené právno-teoretické východiská znamenajú, že právoplatnosťou rozhodnutia o schválení projektu pozemkových úprav a prípadne aj márnym uplynutím lehoty piatich rokov od schválenia tohto projektu na vykonanie prípadnej opravy, nemožno už súdom určiť vlastníctvo skutočného vlastníka pôvodného pozemku zaniknutého v dôsledku pozemkových úprav. Nejde totiž o totožný predmet vlastníckeho práva. Pôvodné pozemky schválením projektu pozemkových úprav zanikli. Boli vytvorené celkom iné nehnuteľnosti, s odlišným umiestnením a boli pridelené určitým vlastníčkovi. Rozhodnutím o schválení vykonania projektu pozemkových úprav je súd viazaný.

12. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca nepreukázal svoj naliehavý právny záujem vo veci samej, preto žalobu v plnom rozsahu zamietol.

13. V časti o trovách konania súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP, vecne plným procesným úspechom žalovaných 2/, 4/, 5. Žalovanému 3/ nárok na náhradu trov konania nepriznal, lebo mu v tomto konaní žiadne nevznikli, bol pasívny.

14. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobca s návrhom jeho zrušenie a vrátenie súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b/, e/ a h/ CSP. Namietal nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie, pretože súd prvej inštancie nepripustil jednak rozšírenie počtu žalovaných a súčasne nepripustil zmenu petitu, pričom vôbec tento svoj postup nevyvetlil. Nesprávne právne posúdil aj neexistenciu aktívnej legitimácie v tomto konaní, keď nezobral vôbec do úvahy stanovú združenia, ktoré háji záujmy obce D. H. a jej obyvateľov, a to dokonca musí vykonať z dôvodu, že samotný žalovaný 1/ obec D. H. žiadnu iniciatívu na nadobudnutie pozemkov späť nevyvinulo.

15. Ďalej namietal odňatie možnosti konať pred súdom, pretože súd prvej inštancie nezdôvodnil prečo nerozšíril žalovaných o žalobcom navrhnuté osoby, nakoľko to je v priamom rozpore s ustanovením § 79, resp. § 80 ods. 2 CSP a zároveň nezdôvodnil, prečo nepripustil zmenu petitu žaloby, ktorá jednak súvisela s tým, že prichádza k zmluvným prevodom vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré boli obsiahnuté v kúpnej zmluve zo dňa 23.4.2013, a teda bolo povinnosťou právneho zástupcu žalobcu rozšíriť počet účastníkov na strane žalovaného a z tohto dôvodu upraviť petit, ako aj z dôvodu, že žalobca poukazuje na neexistenciu zverejnenia zmluvy, tak musel tomuto upraviť aj petit, aby na takom určení bol bez akýchkoľvek pochybností naliehavý právny záujem. V časti odôvodnenia neexistencie

naliehavého právneho záujmu súd prvej inštancie rozobral len veľmi povrchno, len citovaním ustanovení zákona resp. dostupnej judikatúry. Jediné zdôvodnenie bolo pri tom, že keby aj vyhovel (pričom súd neuviedol, prečo nevyhovel) aj tak by sa vlastnícke právo v prospech žalovaného 1/ nedalo zapísať, čo však žalobca popiera. Žalobca mal za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nepresvedčivé.

16. Žalobca namietal i nevykonanie navrhnutého dôkazu, keď žiadal vo veci predvolať svedka I. P. a svedka C. F., pričom presne odôvodnil aj dôvody ich predvolania. Uvedené osoby mali ozrejmiť, že predmetná zmluva zo dňa 23.4.2013 nebola v čase jej uzatvorenia zverejnená. Súd prvej inštancie síce na pojednávaní uviedol, že nepripustí uvedený dôkaz, že tento návrh zamietal, ale v odôvodnení rozsudku neuviedol žiadne zdôvodnenie predmetného uznesenia. Súd prvej inštancie teda nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

17. Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

18. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej „OSP“) v znení neskorších zmien a doplnení, keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

19. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, e/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keď rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

20. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobu žalobcu domáhajúceho sa určenia neplatnosti zmlúv zamietol, keď dospel k záveru, že žalobca nepreukázal svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

21. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, taktiež nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým mu odňal možnosť konať pred súdom a napokon i nesprávne posúdenie súdom prvej inštancie.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou dňa 8.6.2016, t.j. ešte za účinnosti OSP, domáhal určenia neplatnosti právnych úkonov v zmysle § 80 písm. c/ OSP. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že od účinnosti CSP by sa jednalo o žalobu o určenie právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d/ CSP, ktorú možno podať, ak to vyplýva z osobitného predpisu. V tomto smere je potrebné poukázať na to, že zmluvy a iné právne úkony ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Nová právna úprava Civilného sporového poriadku pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä hmotného práva). Zo žiadneho ustanovenia osobitného predpisu nevyplýva možnosť domáhať sa určenia neplatnosti žalobcom označených zmlúv, preto v prípade, ak by bola predmetná žaloba podaná za účinnosti CSP, musela by byť s poukazom na ust. § 137 písm. d/ CSP zamietnutá.

23. Keďže však žalobca podal žalobu ešte za účinnosti OSP, súd prvej inštancie sa správne v prvom rade zaoberal prvotným predpokladom takejto žaloby, a to existenciou naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení.

24. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že tzv. určovací žaloba podľa § 80 písm. c) OSP má miesto iba za predpokladu, že žalobca má naliehavý právny záujem o požadovanie určenia existencie alebo neexistencie právneho vzťahu alebo práva. Je preto primárnou povinnosťou všeobecných súdov, aby sa pri rozhodovaní o určovacej žalobe vysporiadali najprv s otázkou (ne) existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu. O vecnej opodstatnenosti žaloby môžu rozhodovať až po zistení, že naliehavý právny záujem je daný. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už vyslovil právny názor, podľa ktorého ak všeobecné súdy postupujú tak, že rozhodnú o vecnej opodstatnenosti určovacej žaloby bez toho, aby dospeli k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu, porušia tým základné právo na súdnu ochranu ďalšieho účastníka konania [spravidla žalovaného (II. ÚS 382/2010)]. Naliehavý právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, spočíva v tom, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie sporu a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (ide najmä o prípady, v ktorých sa určením, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, vytvorí pevný základ pre právne vzťahy účastníkom sporu a predíde sa žalobe na plnenie). Naliehavý právny záujem žalobcu o požadované určenie treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním žaloby a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod zamietnutia žaloby. Pokiaľ teda súd dospeje k záveru, že tá-ktorá určovací žaloba nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu o požadované určenie spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 241/2008).

25. Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) OSP, musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovací žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) aj iná žaloba (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie). Naliehavý právny záujem nie je daný, ak sa petit žaloby, jej skutkové tvrdenia a právne hodnotenie neviažu na odstránenie konkrétnej spornosti žalobcom uplatneného práva (R 22/2017). Rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania sa súd musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/264/2007, 5Cdo/31/2011, 4Cdo/111/2008).

26. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie uvádza, že žalobca v priebehu konania na súde prvej inštancie nepreukázal svoj naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva. Pri podaní žaloby žalobca svoj naliehavý právny neodôvodnil vôbec, následne ani pri podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 8.11.2016 (č.l. 32). V odvolaní proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na neodkladného opatrenia (č.l. 79) síce uviedol, že kúpna zmluva uzavretá medzi žalovanými 1/ a 2/ je absolútne neplatná, pričom žalobca je občianskym združením, ktorého predmet činnosti je práve rozvoj obce D. H. a odstraňovanie prípadných problémov a nedostatkov, ktoré v obci vzniknú, a preto naliehavý právny záujem na určení nepochybne existuje. Odvolací súd v uznesení č.k. 25Co/60/2017-97 z 22.5.2017, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalobcu na nariadenie

neodkladného opatrenia, pritom konštatoval neosvedčenie naliehavého právneho záujmu žalobcu, ako ani pravdepodobnosti nároku vo veci samej, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Na pojednávaní dňa 29.1.2019 (zápisnica č.l. 133) mal žalobca za to, že je aktívne vecne legitimovaný, pretože sa zaoberá zlepšovaním podmienok obyvateľov obce a vo vzťahu k naliehavému právnenému záujmu uviedol, že kúpna zmluva je neplatná a nenaplnením uznesenia obecného zastupiteľstva, na základe ktorého bola kúpna zmluva uzavretá, došlo podľa jeho názoru k zhoršeniu podmienok života obyvateľov obce. Následne v odvolaní proti v poradí prvému rozsudku súdu prvej inštancie uviedol, že absolútnej neplatnosti v zmysle ust. § 137 písm. c/ CSP sa môže domáhať každý, kto osvedčí naliehavý právny záujem, pričom naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetných zmlúv je pri žalobcovi ako občianskom združení, ktorého účelom je o.i. aj rozvoj občianskej spoločnosti a rozvíjanie aktivít aj na miestnej úrovni, daný. V tejto súvislosti predložil žalobca stanovú žalobcu, z ktorých vyplýva, že cieľom žalobcu je o.i. ochrana a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva, nadväzovať, rozvíjať a podporovať aktivity na miestnej, regionálnej, celoštátnej i medzinárodnej úrovni, rozvoj občianskej spoločnosti. V podaní doručenom súdu 3.11.2021 (č.l. 365), v ktorom žalobca písomne predložil a odôvodnil svoj návrh na pripustenie účastníkov konania v zmysle § 79 CSP a zároveň navrhol na zmenu žaloby, žalobca vo vzťahu k aktívnej legitimácii uviedol, že ciele občianskeho združenia napĺňajú to, že je oprávnený dbať na ochranu záujmov obce D. H. a ak sa samospráva z akýchkoľvek okolností nedomáha ochrany svojho vlastníckeho práva, tak takéto právo má ktorýkoľvek subjekt, teda aj občianske združenie. Vo vzťahu k naliehavému právnenému záujmu uviedol (okrem právnej teórie), že žalovaní 1/ až 10/ sú v katastri zapísaní ako vlastníci sporných nehnuteľností a táto skutočnosť dostatočne preukazuje naliehavý právny záujem žalobcu. Uznesenie obecného zastupiteľstva obce D. H. č. PL1/5/2013 neobsahuje uvedenie kúpnej ceny a z toho vyplýva, že obec D. H. neschválila konkrétnu cenu a obecné zastupiteľstvo iba odkazuje na sumu uvedenú v znaleckom posudku, pričom tento znalecký posudok nie je špecifikovaný a takýto postup je v rozpore s § 9a ods. 5 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Na pojednávaní dňa 25.10.2022 (zápisnica č.l. 555) žalobca vo vzťahu k naliehavému právnenému záujmu uviedol, že nejde o právne postavenie žalobcu v tomto konaní, ale o ten záujem, že žalovaný 1/ sa stane výlučným vlastníkom sporných pozemkov.

27. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca v prejednávanej veci vôbec neosvedčil svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože tento nie je možné odvodzovať od postavenia žalobcu ako občianskeho združenia, ktorého účelom je o.i. aj rozvoj občianskej spoločnosti a rozvíjanie aktivít aj na miestnej úrovni. Navyše žalobca vôbec netvrdil, a teda ani neosvedčil, v čom konkrétnom by sa jeho právne postavenie prípadným vyhovujúcim rozsudkom zmenilo, aká spornosť alebo pochybnosť by sa odstránila vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými. I v prípade, ak by súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby, a teda predmetom konania by bolo určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalovaného 1/, žiadnym spôsobom by sa to nedotklo právneho postavenia žalobcu, pričom naliehavý právny záujem tiež nie je možné odvodzovať od určenia vlastníctva osoby odlišnej od žalobcu (žalovaného 1/) za situácie, keď samotný žalovaný 1/ tvrdí, že vlastníkom nie je. Aj keď žalobca tvrdil, že ako občianske združenie háji záujmy obyvateľov obce, žalobca obyvateľov obce nereprezentuje a podmienkou prípustnosti určovacej žaloby nie je akýkoľvek právny záujem žalobcu, ale tento musí byť naliehavý, čo žalobca v súdnej veci nepreukázal. Preto i v prípade, ak by súd prvej inštancie pochybil pri rozhodnutí o neprípustení vstupu ďalších subjektov do konania a pri zamietnutí návrhu na zmenu žaloby, uvedená nesprávnosť by nemala vplyv na záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu v súdnej veci.

28. Žalobca v tomto smere v odvolaní namietal tiež nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie, pretože súd prvej inštancie neprípustil rozšírenie počtu žalovaných a súčasne neprípustil zmenu petitu, pričom vôbec tento svoj postup v odôvodnení rozsudku nevysvetlil, čím mu zároveň odňal možnosť konať pred súdom. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie právoplatným uznesením č. k. 15C/164/2016-470 z 21.4.2022 návrh na pripustenie vstupu ďalších subjektov do konania na strane žalovaných zamietol (výrok I.) a neprípustil zmenu žalobného petitu zo dňa 3.11.2021 (výrok II.), pričom tento svoj postup odôvodnil hospodárnosťou konania. Súd prvej inštancie teda svoj postup odôvodnil v samostatnom uznesení, preto nebol povinný uvádzať ho i v rozhodnutí vo veci samej.

29. Ak teda súd prvej inštancie dospel k záveru o procesnej neprípustnosti určovacej žaloby, bolo jeho povinnosťou zamietnuť žalobu žalobcu pre procesnú neprípustnosť a nebolo jeho úlohou zaoberať sa vecnou stránkou veci. Žalobca neosvedčil svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, išlo teda o samostatný a prvoradý dôvod zamietnutia žaloby.

30. Nedôvodnou tak bola i námietka žalobcu o nevykonaní navrhnutého dokazovania, pretože za situácie, ak žaloba je procesne neprípustná, súd prvej inštancie postupoval správne, keď vzhľadom na procesnú neprípustnosť a nesplnenie predpokladu existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe nevykonával navrhované dokazovanie, keďže by to bolo nehospodárne a nadbytočné.

31. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako vecne správny, vrátane vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania, odvolacími dôvodmi žiadnej zo strán osobitne nenapadnutým, s použitím § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

32. Pre úplnosť sa dodáva, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

33. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd tak, že žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (výrok II.), vychádzajúc zo situácie, že žalovaní boli síce procesne úspešnou stranou v odvolacom konaní, avšak v odvolacom konaní zostali pasívni, náhradu trov konania si neuplatnili a podľa obsahu spisu im v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

34. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).